

”Jokainen yhteisö ja yhteisön jäsen on monikielinen. Eri kielten käyttö rinnakkain koulun arjessa nähdään luontevana ja kieliä arvostetaan. [...] Kielitietoisessa koulussa jokainen aikuinen on kielellinen malli ja myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja.” (POPS2014:28)

Video club 7

Kielitietoisuus

Luokkahuonevuorovaikutuksen havainnoinnin prosessit

- 1. Havaitseminen:** opettajan huomio kohdistuu johonkin opetusvuorovaikutuksen osatekijään (esim. oppilaiden tai ryhmän toimintaan, opittavan asian ymmärtämiseen)
- 2. Tulkinta:** opettaja tulkitsee havaitsemaansa kokemustensa, tietojensa ja oppilaan/ryhmän tuntemuksen perusteella
- 3. Päätöksenteko:** havaintojen teon ja tulkintojensa pohjalta opettaja päätyy johonkin toimintaan

Video Clubeissa pyritään tukemaan luokkahuonevuorovaikutuksen havainnointitaidon kehittymistä

Engl myös teacher noticing, professional vision

Kielitietoisuus ja kielitietoinen opettaminen

Ennakkotehtävä

- Katso seuraavat videot kielitietoisuudesta ja monikielisyydestä:
 - / Merilahden koulun kielivideo
<https://www.youtube.com/watch?v=VbEzXcyrzXk>
 - / Kielitietoista opetusta kaikille
<https://www.youtube.com/watch?v=9ZdqjZVRpdk>
 - / Turun normaalikoulun kielitietoinen opetus
<https://www.youtube.com/watch?v=0rfp7wcD18M>
- **Mitä ajatuksia ja tunteita** videot herättivät?
- **Pohdi**, mitä nämä näkökulmat merkitsevät oman opettajuuteesi kannalta.

Pohdintaa pienryhmissä/ryhmässä

- Mitä kielitietoinen opettaminen mielestäsi tarkoittaa tai miten se näkyy luokan vuorovaikutuksessa?
- Millä tavoin kielitietoisuus voi tukea lapsen osallistumista luokkahuoneessa / koulun toiminnassa?

Kielitietoisuuden merkityksestä

Kuinka moni
näistä
ajatuksista tuli
esille
aikaisemmissa
keskusteluissa?

- Tärkeää tiedostaa
 - / kielen merkitys vuorovaikutukselle, tiedon jäsentelylle, identiteetille, ajattelulle, yksilölle sekä suhteiden ja ymmärryksen rakentumiselle
 - / kielen tilanteisuus – oppiaineen kieli, koulukieli, arkikieli sekä eri tilanteissa käytettävä kieli
 - jokaisella oppiaineella oma kielensä ja/tai kielenkäyttötapansa, vrt. esim. luonnontieteet, historia, liikunta
 - vrt. myös esim. viralliset ja epäviralliset kielenkäyttötilanteet
 - / monikielisyys (myös murteet ja variantit)
 - / kieliin liittyvät ideologiat ja uskomukset
 - esim. eri kielten tai eri kieliosaamisen arvottaminen
 - / opettajan oma rooli kielitietoisena ja kielellisenä mallina

Kielitietoisuuden merkityksestä

- Kielitietoisuudesta on hyötyä **kaikille oppijoille**, oppilaan taustasta riippumatta
- Kielitietoiset käytänteet tukevat oppimista ja oppilaan hyvinvointia, esim.
 - / monikielisyyden salliminen ja tukeminen luokkahuoneessa ja koulussa
 - / audio-visuaaliset apukeinot, tekstien ja termien avaaminen, eleet ja ilmeet, kirjalliset ohjeet, kuvat...
 - / multimodaalisuus

Kielitietoisuus ja PID-malli

- **Havaitseminen**

- / Miten opettaja käyttää kieltä/kieliä?
- / Kuinka opettajan kieli auttaa oppilaita seuraamaan / ymmärtämään opetusta?
- / Kuinka opettaja voi nähdä, ovatko oppilaat ymmärtäneet sanoman?

- **Tulkinta**

- / Miten opettajan ymmärrys oppilaista ja oppilaiden kielellisestä ja kulttuurisesta taustasta ohjaa tilanteesta tehtäviä tulkintoja?

- **Päätöksenteko**

- / Mitä kielellisiä keinoja opettaja (voi) käyttää, jos oppilas ei ymmärtänyt?
- / Kuinka opettaja reagoi, jos oppilas ei näytä ymmärtävän tehtävää / seuraavan opetusta?

Video I

- Havainnoi vuorovaikutusta opettajan ja oppilaiden välillä.
 - / Millaisia havaintoja teit oppilaiden kielellisestä toiminnasta?
 - / Kuinka opettaja saa oppilaiden huomion kiinnittymään aiheeseen ja millaisia kielellisiä keinoja hän käyttää oppilaiden osallistamiseksi?
- Varaudu kirjoittamaan ajatuksiasi ja keskustelemaan havainnoistasi

Video II

- Havainnoi vuorovaikutusta opettajan ja oppilaiden välillä.
 - / Minkälaisia tukitoimia opettaja käytti, jotta oppilaat ymmärtäisivät, mitä tehdä (kielelliset, ei-kielelliset)?
 - / Millaisia havaintoja teet arkikielen ja oppiaineelle spesifin kielen suhteesta opetuksessa
- Varaudu kirjoittamaan ajatuksiasi ja keskustelemaan havainnoistasi

Video II

- Katsotaanpa video toiseen kertaan
- Havainnoinnit (kaksi ryhmää)
 - / 1) seuratkaa opettajan kielenkäyttöä ja opettajan vuorovaikutuksellista tukea (kielellinen, ei-kielellinen),
 - / 2) huomioikaa oppilaita ja heidän käyttäytymistään luokkahuoneessa
- Varautukaa kertomaan toiselle ryhmälle havainnoistanne

Koko ryhmän keskustelu

Pohdittavaksi

- Oletko huomannut kielitietoisia käytänteitä kouluissa tai harjoittelujaksoillasi? Jos olet, anna esimerkkejä, ja jos et, kerro mistä luulet sen johtuvan?
- Mihin ryhmiin/ mille tasoille koet kielitietoisien toiminnan sopivan? Miksi?

Voit käyttää harjoittelujesi aikana LISTiacin havainnointiprotokollaa (ks. *Kysymyksiä luokkahuonehavainnointeja varten*) reflektoidaksesi tapahtumia luokkahuoneissa sekä omia käytänteitäsi ja ajatuksia

Ohjeistus itsenäiseen havainnointiin

Observaatio 1 (kielitietoisuus): kts. LISTiacin *Kysymyksiä luokkahuonehavainnointeja varten* ja täytä mahdollisuuksien mukaan

Observaatio 2 (kielitietoisuus): jatka toinen havainnointi samasta teemasta.

Observaatiot 3 ja 4: vapaavalintainen havainnointi useammasta aikaisemmasta tai vaikeaksi koetusta teemasta.

Itsenäinen havainnointi Norssilla 4 x 75 min huhtikuun loppuun.

Video Club 8

Kokoava kerta (ensi viikolla)

Siihen mennessä tehtynä:

- 1 itsenäinen observaatio kielitietoisuudesta
- Ryhmäkuuntelun tilalle jotakin???

**Prope- ja lopputapaaminen
toukokuussa:**

Siihen mennessä tehtynä:

- Prope :)

Photo by [Nikita Kachanovsky](#) on [Unsplash](#)

